

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

Observatoire des prix de l'électricité et du gaz en région de Bruxelles-Capitale

Janvier-Février-Mars 2020 / Januari-Februari-Maart 2020

Observatorium van de gas-en elektriciteitsprijzen in het Brussels Hoofdstedelijk gewest

brugel ●●

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ENERGIE
DE BRUSSELSSE REGULATOR VOOR ENERGIE

Actualité T1 2020 - Actualiteit T1 2020

Alors que l'année 2018 était caractérisée par une croissance continue du prix moyen de l'énergie, depuis 2019 on observe une tendance à la baisse du prix moyen des offres des fournisseurs.

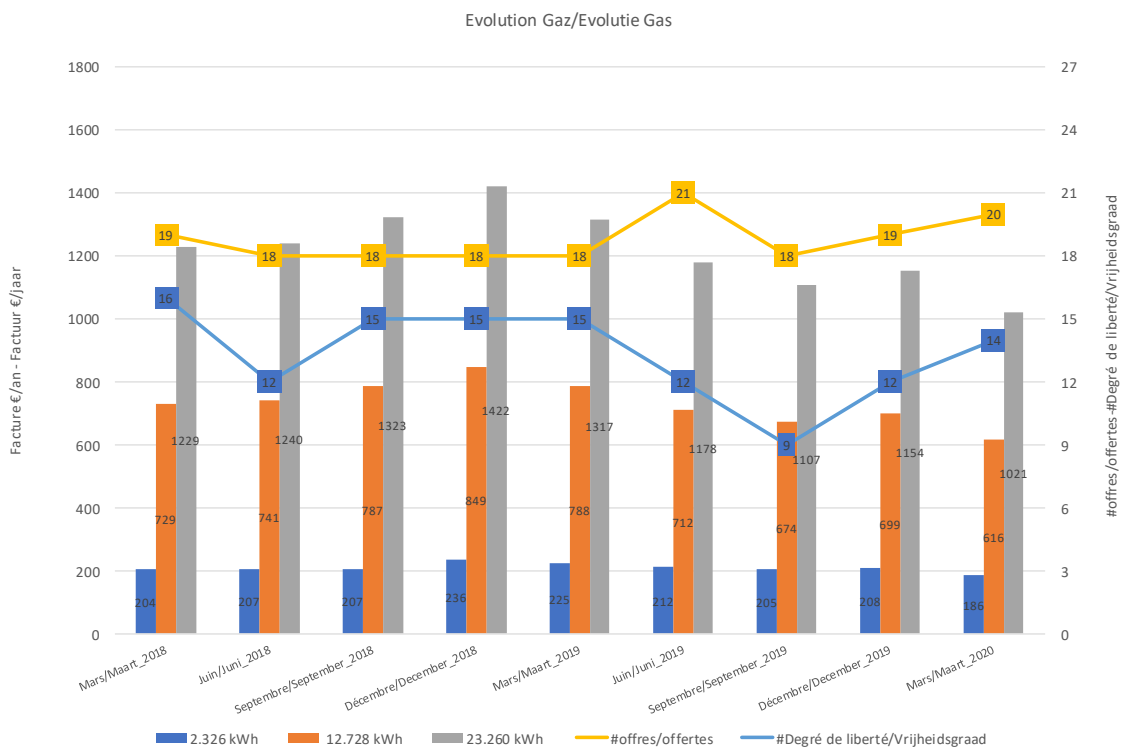
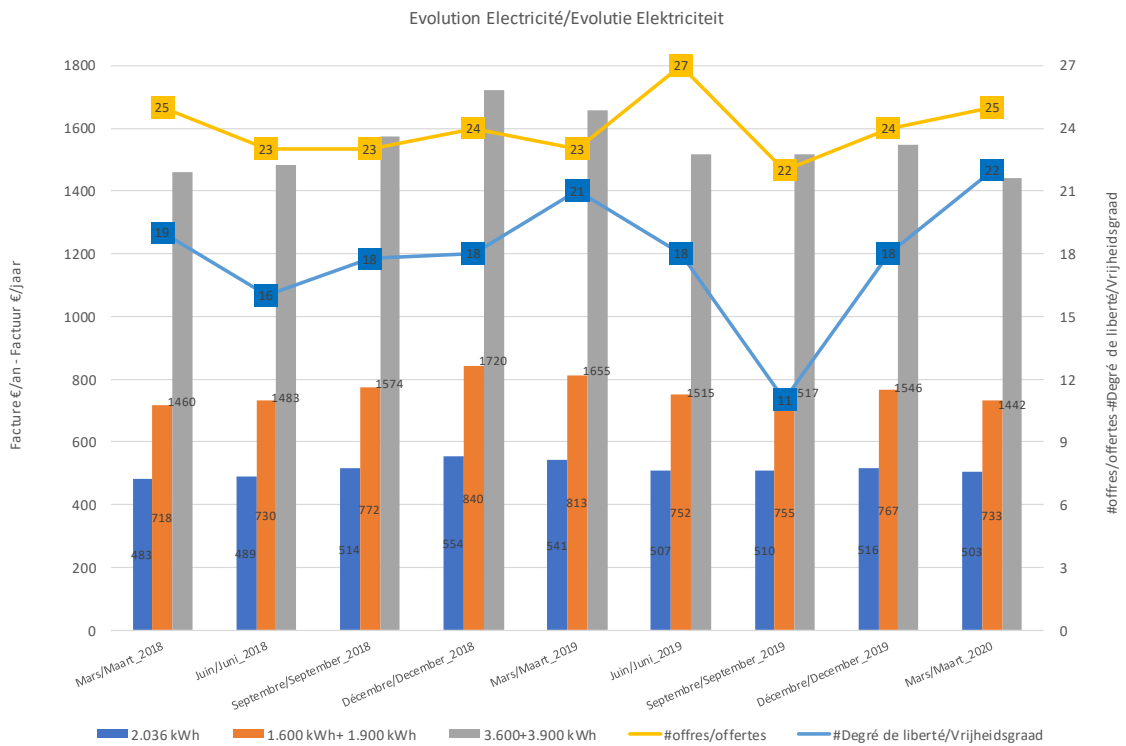
Terwijl 2018 werd gekenmerkt door een voortdurende stijging van de gemiddelde energieprijis, is er sinds 2019 sprake van een dalende trend in de gemiddelde prijs van de aanbiedingen van de leveranciers.

Sur une base annuelle, entre mars 2019 et mars 2020, on constate une diminution du prix de la facture variant de -7 % à -13 % selon le profil de consommation pour l'électricité, et de -17 % à -22 % pour le gaz.

Op jaarbasis is er tussen maart 2019 en maart 2020 afhankelijk van het verbruiksprofiel een daling van de factuurprijs van -7 % tot -13 % voor elektriciteit, en van -17 % tot -22 % voor gas.

Les graphiques ci-dessous représentent l'évolution des prix respectivement de l'électricité et du gaz observée de mars 2018 à mars 2020, couplée avec l'évolution du nombre d'offres présentes sur le marché ainsi que le degré de liberté (nombre d'offres potentiellement plus avantageuses pour un client qui n'a pas signé de contrat avec un fournisseur).

Onderstaande grafieken tonen de respectievelijke evolutie van de elektriciteits- en de gasprijzen tussen maart 2018 en maart 2020, gekoppeld aan de evolutie van het aantal op de markt aanwezige aanbiedingen en de mate van vrijheid (het aantal aanbiedingen dat potentieel voordeliger is voor een klant die geen contract met een leverancier heeft getekend).

Toutes les données des graphiques et de tableaux proviennent de Brusim.
Alle gegevens van de grafieken en tabellen zijn van Brusim afkomstig.

1. Actualité / Nieuws	2
2. Clientèle résidentielle / Huishoudelijke klanten	5
2.1 Electricité : Offres présentes sur le marché / Elektriciteit: Aanbiedingen op de markt	6
2.2 Gaz: Offres présentes sur le marché / Gas: Aanbiedingen op de markt	7
2.3 Electricité: Offre par défaut vs offre la plus avantageuse / Elektriciteit: Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding	8
2.4 Gaz: Offre par défaut vs offre la plus avantageuse / Gas: Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding	9
2.5 Electricité: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Elektriciteit: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	10
2.6 Gaz: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Gas: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	11
2.7 Electricité: Décomposition de la facture annuelle / Elektriciteit: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	12
2.8 Gaz: Décomposition de la facture annuelle / Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	13
2.9 Electricité: Evolution de la facture d'un client médian /Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer	14
2.10 Electricité: Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel énergie	14
2.11 Electricité: Evolution de la facture d'un client moyen / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer	15
2.12 Electricité: Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie / Elektriciteit: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel énergie	15
2.13 Gaz: Evolution de la facture d'un client médian / Gas: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer	16
2.14 Gaz: Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie / Gas: Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel énergie	16
2.15 Gaz: Evolution de la facture d'un client moyen / Gas: Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer	17
3. Clientèle « Petit professionnel» / Kleine Professionele klanten	19
3.1 Electricité: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Elektriciteit: Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers	20
3.2 Gaz: Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs / Gas: Overzicht van de prijzen voor verschillende	21
3.3 Electricité: Décomposition de la facture annuelle / Elektriciteit: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	22
3.4 Gaz: Décomposition de la facture annuelle / Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur	23
3.5 Electricité: Evolution de la facture / Elektriciteit: Evolutie van de factuur	24
3.6 Gaz: Evolution de la facture / Gas: Evolutie van de factuur	25
4. Electricité verte : Groenestroom	26
4.1 Prix moyen par CV/Transactions / Gemiddelde prijs/Transacties	27
4.2 Evolution des prix et du volume des CV / Evolutie van de prijzen en het volume van groenestroomcertificaten	28
5. Clientèle sociale / Beschermden klanten	29
5.1 Electricité: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur / Elektriciteit: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemer	30
5.2 Gaz: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur / Gas: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers	31

2. CLIENTELE RESIDENTIELLE 2. HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1 Electricité : Offres présentes sur le marché

2.1 Elektriciteit : Aanbiedingen op de markt

Le tableau ci-après reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en mars 2020 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport à l'offre du fournisseur par défaut (« degré de liberté ») aux clients passifs. Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim.

On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Pour ce premier trimestre 2020 l'économie maximale que peut réaliser le consommateur a augmenté pour toutes les classes de consommation par rapport au quatrième trimestre 2019.

Le « degré de liberté » varie selon le segment de clientèle concerné. L'observatoire des prix de BRUGEL fait référence aux catégories de clients suivantes :

- Petit client : client dont la consommation annuelle est de 600 kWh (heure pleine).
- Client médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 2.036 kWh (heure pleine).
- Ménage moyen : client dont la consommation annuelle est de 1.600 kWh (heure pleine) + 1.900 kWh (heure creuse).
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 3.600 kWh (heure pleine) + 3.900 kWh (heure creuse).

*sur la facture totale *op de totale factuur	Petit Consommateur/ Kleine verbruiker	Consommateur médian / Mediane verbruiker	Consommateur moyen/ Gemiddelde verbruiker	Gros Consomma- teur / Grote verbruiker
Degré de liberté Vrijheidsgraad	19	22	22	21
% d'économies/ an* Max bespa- ring/jaar*	50 %	34 %	30 %	26 %
Economie/an Max besparing/ jaar	€ 84	€ 139	€ 185	€ 331

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in maart 2020 en waarmee de verbruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte van de standaardleverancier aan passieve klanten ("vrijheidsgraad"). Er moet rekening worden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld.

De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

Tijdens het eerste kwartaal 2020, is de maximale besparing voor de klanten verhoogd voor alle afnemerscategorieën met het vierde kwartaal 2019.

Prijzen en ook de "vrijheidsgraad" verschilt per type van klanten. Het observatorium van prijzen van BRUGEL verwijst naar de volgende afnemerscategorieën worden als volgt omschreven:

- Kleine afnemer: afnemer met een jaarverbruik van 600 kWh (piekuren)
- Mediane afnemer: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 2.036 kWh (piekuren).
- Gemiddeld gezin: afnemer met een jaarverbruik van 1.600 kWh (piekuren) + 1.900 kWh (daluren)
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 3.600 kWh (piekuren) + 3.900 kWh (daluren).

2.2 Gaz: Offres présentes sur le marché

2.2 Gas: Aanbiedingen op de markt

Le tableau ci-dessous reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en mars 2020 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport au fournisseur par défaut.

Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim.

On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Pour ce premier trimestre 2020, l'économie maximale que peut réaliser le consommateur a augmenté pour les deux premières classes de consommation par rapport au quatrième trimestre 2019. Les catégories de consommateurs utilisées pour le gaz sont :

- Petit consommateur : client dont la consommation annuelle est de 2.326 kWh.
- Consommateur médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 12.728 kWh.
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 23.260 kWh.

*sur la facture totale *op de totale factuur	Petit Consommateur Kleine verbruiker	Consommateur médian Mediane verbruiker	Gros Consommateur Grote verbruiker
Degré de liberté Vrijheidsgraad	13	15	15
% d'économies/an* Max besparing/jaar*	60 %	43 %	42 %
Economie/an Max besparing/jaar	€ 72	€ 203	€ 336

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in maart 2020 en waarmee de verbruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte van de standaardleverancier aan passieve klanten ("vrijheidsgraad").

Er moet rekening worden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld.

De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

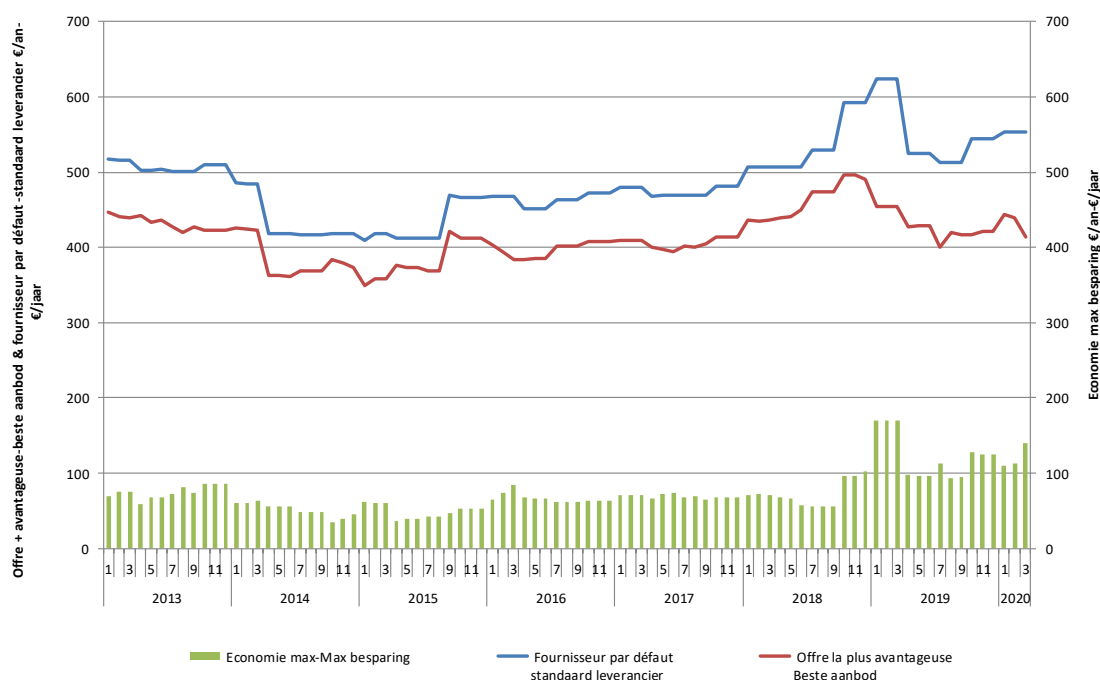
Tijdens het eerste kwartaal 2020, is de maximale besparing voor de klanten verhoogd voor de eerste twee afnemerscategorieën met het vierde kwartaal 2019. De categorieën van afnemers voor gas zijn:

- Kleine verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 2.326 kWh.
- Mediane verbruiker: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 12.728 kWh.
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 23.260 kWh.

2.3 Electricité : Offre par défaut vs offre la plus avantageuse

2.3 Elektriciteit : Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 2.036 kWh heures pleines pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

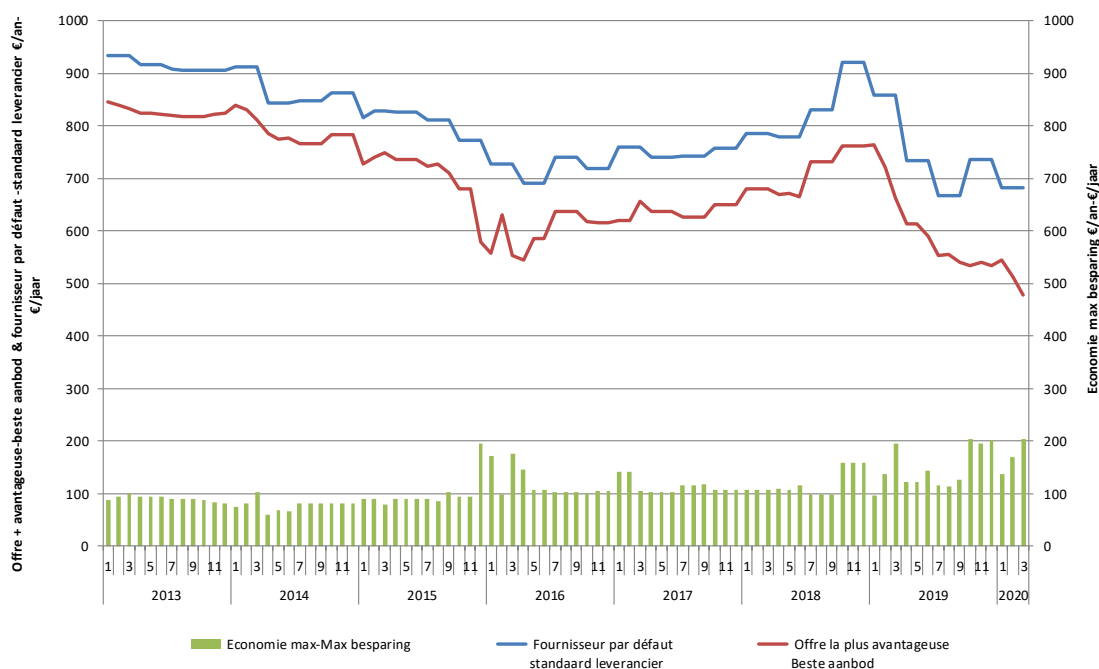
De bovenstaande grafiek geeft de evolutie van de jaarfactuur voor een verbruik van 2.036 kWh piekuren voor een mediane passieve afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorradt door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding op de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

2.4 Gaz : Offre par défaut vs offre la plus avantageuse

2.4 Gas : Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 12.728 kWh pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

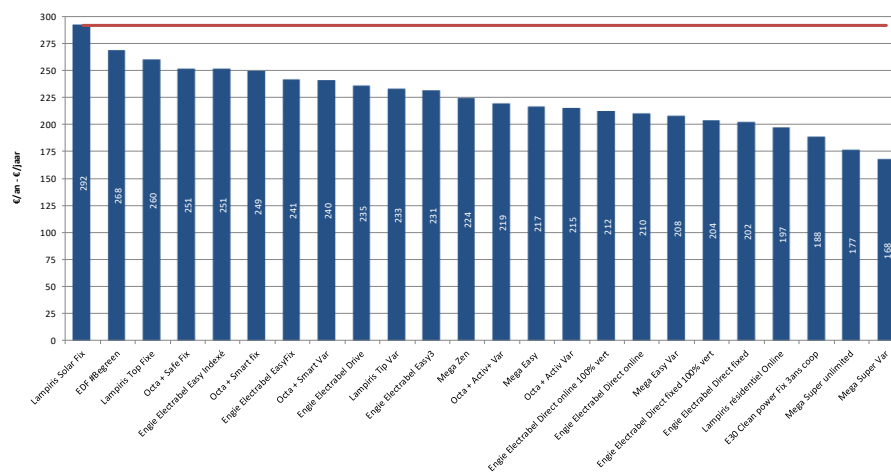

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van de jaarfactuur van een verbruik van 12.728 kWh voor een passieve mediane afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorradt door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding van de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

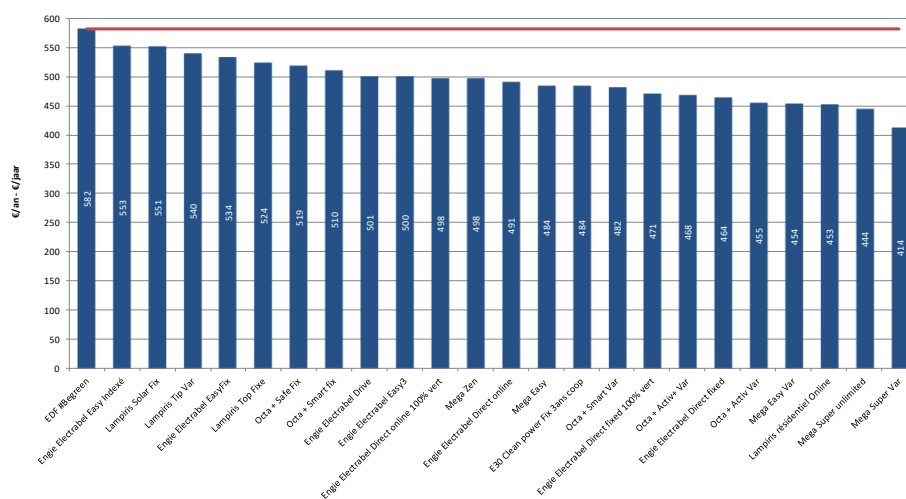
2.5 Electricité : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

2.5 Elektriciteit : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

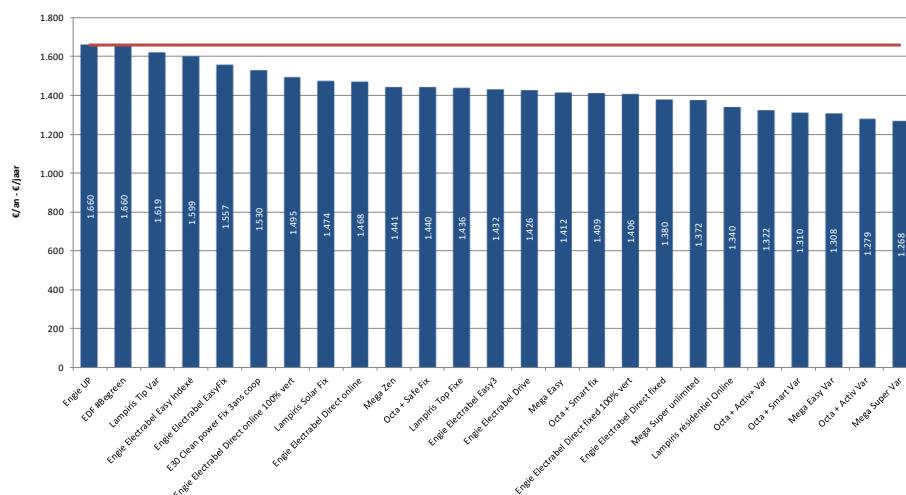
2.5.1 Petit consommateur : 600 kWh - Kleine verbruiker 600 kWh – 31/03/2020

2.5.2 Consommateur médian 2.036 kWh – Mediane verbruiker 2.036 kWh – 31/03/2020

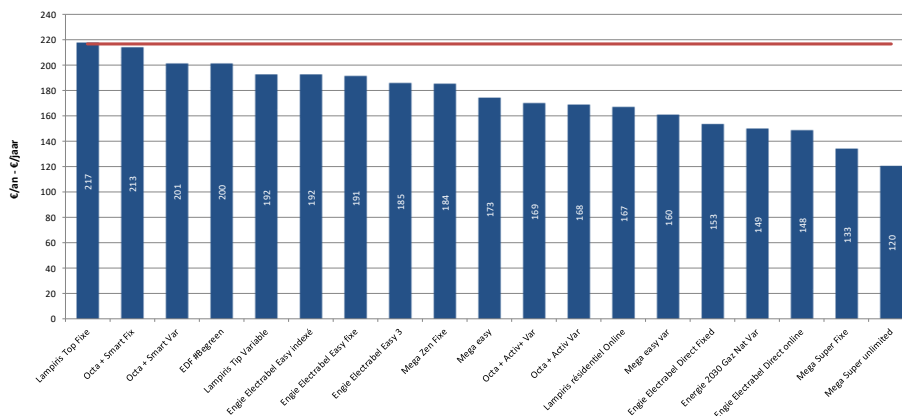
2.5.3 Gros consommateur : 3.600 kWh heure pleine + 3.900 kWh heure creuse - 31/03/2020

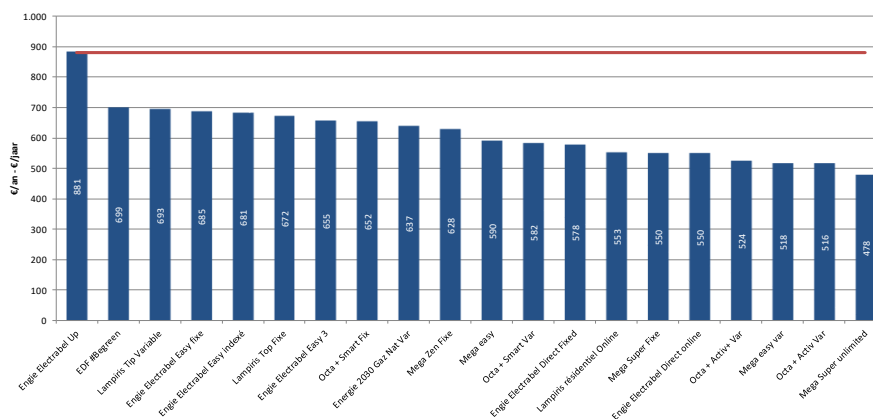
2.6 Gaz : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

2.6 Gas : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

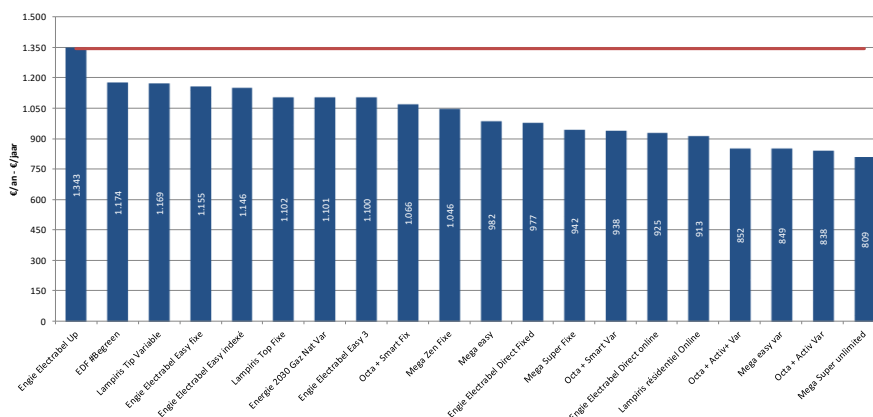
2.6.1 Petit consommateur : 2.326 kWh - Kleine verbruiker 2.326 kWh – 31/03/2020

2.6.2 Consommateur médian 12.728 kWh – Mediane verbruiker 12.728 kWh – 31/03/2020

2.6.3 Gros consommateur 23.260 kWh - Grote verbruiker 23.260 kWh – 31/03/2020

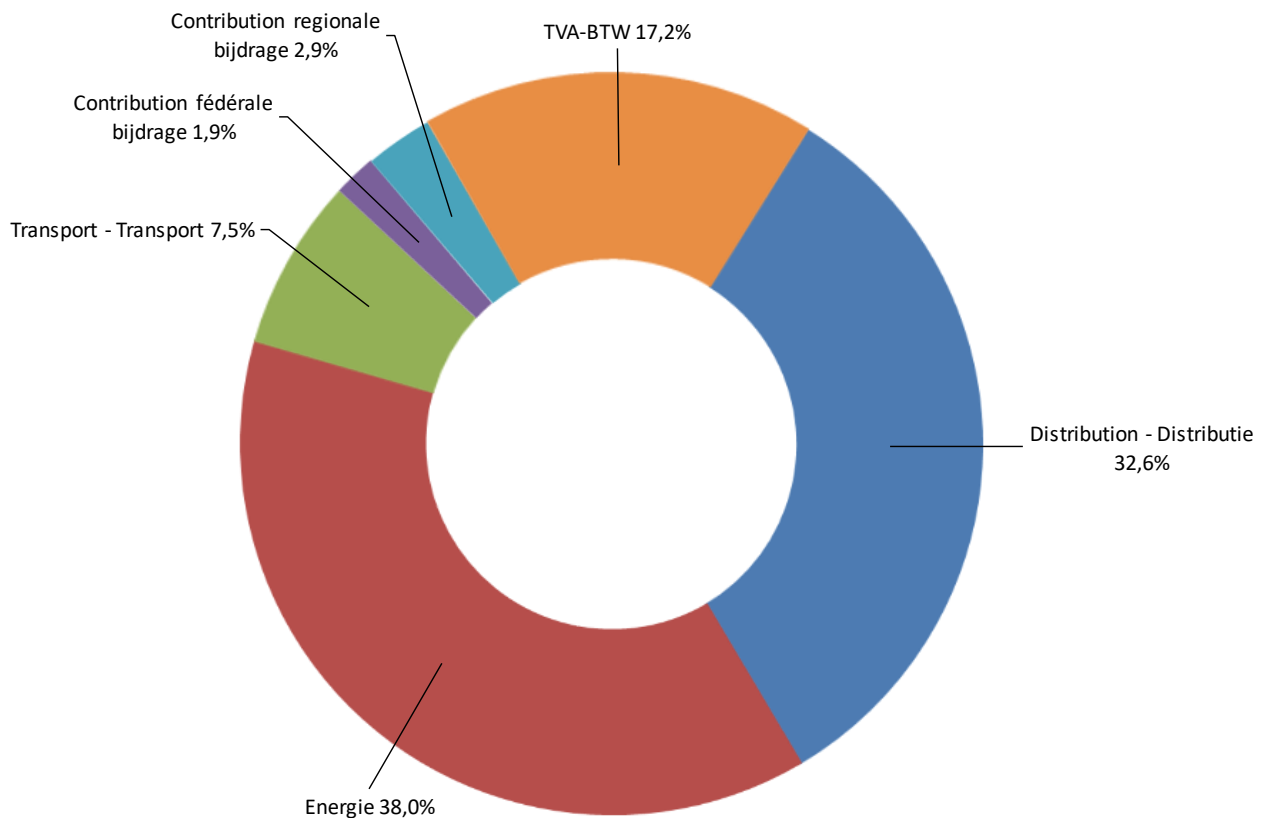

2.7 Electricité : Décomposition de la facture annuelle

2.7 Elektriciteit : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

Les deux premiers postes dominants de la facture sont l'énergie et la distribution, avec des montants respectifs de 254€ (TVAC) et 218€ (TVAC) sur une facture annuelle totale de 553€ (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle d'électricité du client médian bruxellois (2.036 kWh) – Mars 2020
Samenstelling van de jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een Brusselse mediane verbruiker (2.036 kWh) – Maart 2020

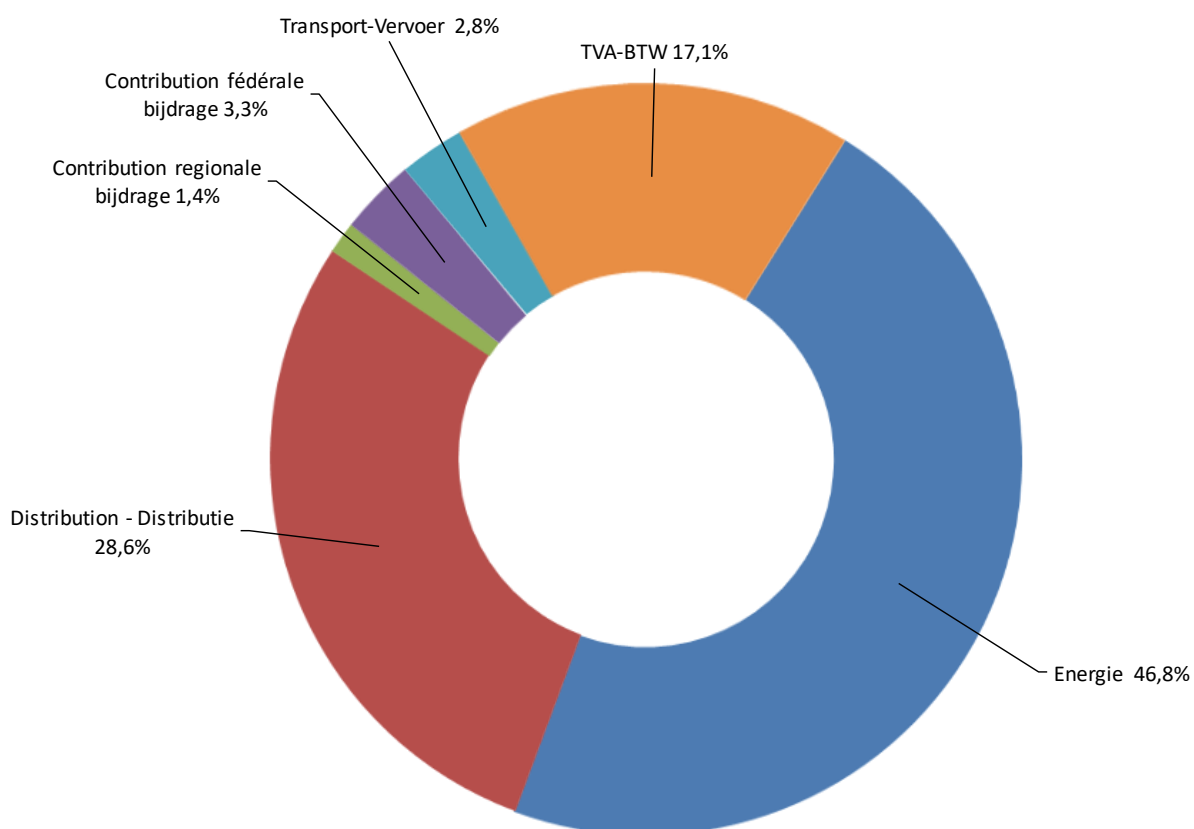
De eerste twee hoofdposten van de factuur zijn de energie en de distributie, met respectieve bedragen van 254€ (IBTW) en 218€ (IBTW) op een totale jaarfactuur van 553€ (IBTW).

2.8 Gaz : Décomposition de la facture annuelle

2.8 Gas : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

On constate que le poste énergie que paie un client médian bruxellois représente 47% de sa facture globale annuelle, soit 386€ (TVAC) sur une facture totale de 681€ (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle du client médian bruxellois (12.728 kWh) – Mars 2020
Samenstelling van de jaarlijkse factuur van de Brusselse mediane verbruiker (12.728 kWh) – Maart 2020

Er moet worden benadrukt dat in tegenstelling tot de vorige verslagende component transmissie voortaan geïsoleerd zal zijn van het gedeelte energie. Men stelt vast dat de energiepost die een Brusselse mediane afnemer betaalt, 47% vertegenwoordigt van zijn totale jaarfactuur, hetzij 386€ (IBTW) op een totale factuur van 681€ (IBTW).

2.9 Electricité : Evolution de la facture d'un client médian

2.9 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
Engie UP	717	710	700
EDF #Begreen	599	592	582
Engie Electrabel Easy Indexé	553	553	553
Lampiris Solar Fix	564	559	551
Lampiris Tip Var	540	543	540
Engie Electrabel EasyFix	544	541	534
Lampiris Top Fixe	537	531	524
Octa + Safe Fix	764	522	519
Octa + Smart fix	526	515	510
Engie Electrabel Drive	516	510	501
Engie Electrabel Easy3	515	510	500
Engie Electrabel Direct online 100% vert	498	498	498
Mega Zen	513	502	498
Engie Electrabel Direct online	491	491	491
Mega Easy	506	491	484
E30 Clean power Fix 3ans coop	486	486	484
Octa + Smart Var	505	508	482
Engie Electrabel Direct fixed 100% vert	491	483	471
Octa + Activ+ Var	511	487	468
Engie Electrabel Direct fixed	484	476	464
Octa + Activ Var	478	481	455
Mega Easy Var	483	479	454
Lampiris résidentiel Online	479	480	453
Mega Super unlimited	466	451	444
Mega Super Var	443	439	414

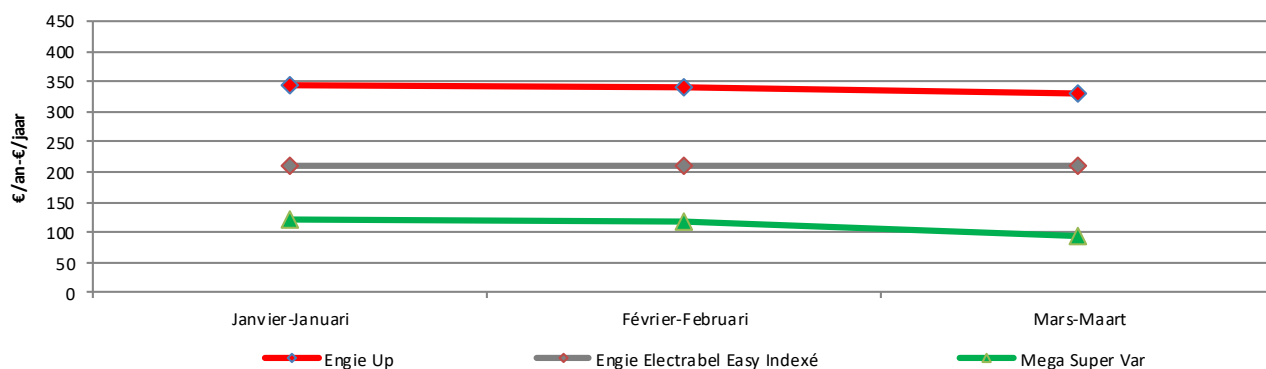
Les montants repris dans le tableau ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant.

De bedragen in de onderstaande tabel stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft.

2.10 Electricité : Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

2.10 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie de « commodity », c'est-à-dire la partie énergie, pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client médian consommant 2.036kWh/an.

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name het gedeelte energie, voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 2.036 kWh/jaar verbruikt.

2.11 Electricité : Evolution de la facture d'un client moyen

2.11 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
Engie UP	964	954	937
EDF #Begreen	873	860	844
Engie Electrabel Easy Indexé	808	808	808
Lampiris Tip Var	809	813	808
Engie Electrabel EasyFix	804	798	786
Lampiris Solar Fix	803	795	782
Lampiris Top Fixe	769	760	747
E30 Clean power Fix 3ans coop	749	749	744
Octa + Safe Fix	1165	749	744
Engie Electrabel Direct online 100% vert	744	744	744
Engie Electrabel Direct online	731	731	731
Octa + Smart fix	757	738	729
Engie Electrabel Drive	754	745	728
Engie Electrabel Easy3	754	745	728
Mega Zen	758	734	728
Mega Easy	749	723	712
Engie Electrabel Direct fixed 100% vert	740	722	701
Engie Electrabel Direct fixed	723	709	689
Octa + Smart Var	723	730	684
Octa + Activ+ Var	747	707	675
Mega Super unlimited	709	683	672
Lampiris résidentiel Online	711	717	671
Mega Easy Var	715	708	663
Octa + Activ Var	695	701	656
Mega Super Var	675	668	623

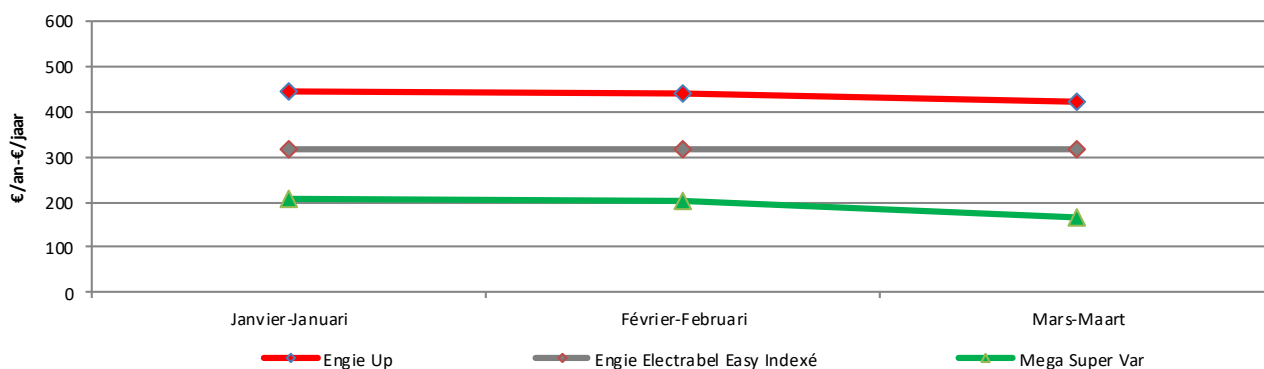
Pour un client type DC, (1.600kWh Jour + 1.900 kWh nuit) la différence entre l'offre la plus onéreuse et l'offre la plus avantageuse s'élevait en mars 2020 à environ 314€.

Voor een klant van het type DC, (1.600kWh dag + 1.900 kWh nacht) bedraagt het verschil tussen het aanbod van de standaardleverancier aan de passieveklanten en het voordeligste aanbod 314€ in maart 2020.

2.12 Electricité : Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie

2.12 Elektriciteit : Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity » pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client moyen consommant 1.600 kWh/an(jour) + 1.900 kWh/an (nuit).

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity » voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 1.600 kWh/jaar (dag) + 1.900 kWh/jaar (nacht) verbruikt.

2.13 Gaz : Evolution de la facture d'un client médian

2.13 Gas : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
Engie Electrabel Up	913	908	881
EDF #Begreen	738	728	699
Lampiris Tip Variable	721	693	693
Engie Electrabel Easy fixe	729	714	685
Engie Electrabel Easy indexé	681	681	681
Lampiris Top Fixe	709	681	672
Engie Electrabel Easy 3	693	686	655
Octa + Smart Fix	691	659	652
Energie 2030 Gaz Nat Var	637	637	637
Mega Zen Fixe	668	636	628
Mega easy	653	604	590
Octa + Smart Var	640	612	582
Engie Electrabel Direct Fixed	630	615	578
Lampiris résidentiel Online	609	599	553
Mega Super Fixe	613	564	550
Engie Electrabel Direct online	550	550	550
Octa + Activ+ Var	605	556	524
Mega easy var	584	552	518
Octa + Activ Var	574	546	516
Mega Super unlimited	544	512	478

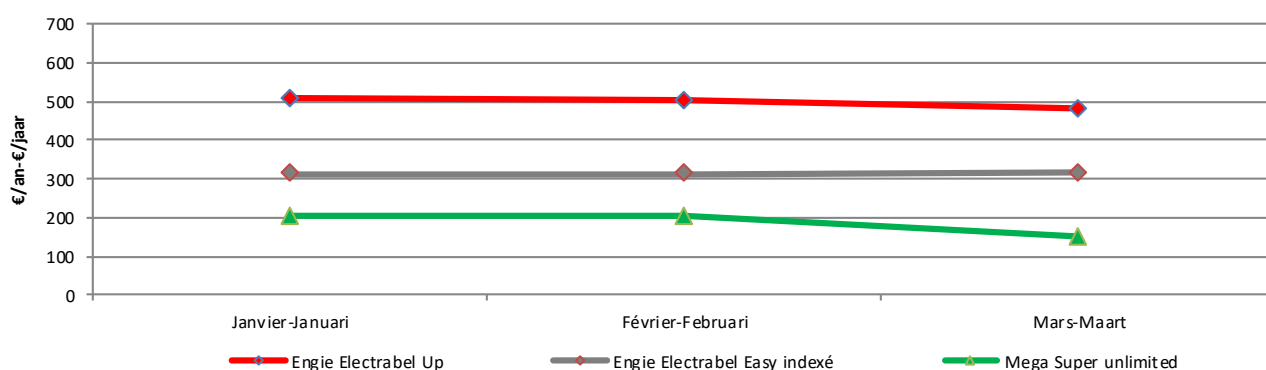
Les montants repris dans le graphique ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant. En mars 2020, le gain qu'un client médian passif (c'est-à-dire alimenté par le fournisseur par défaut) peut réaliser en signant un contrat s'élevait à 203€ maximum.

De bedragen in de onderstaande grafiek stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft. In maart 2020 bedroeg de winst, die een mediane passieve klant (d.w.z. die wordt bevoorrad door de standaardleverancier) kan realiseren door een contract te ondertekenen met een andere leverancier, maximaal 203€.

2.14 Gaz : Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

2.14 Gas : Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity », c'est-à-dire de l'énergie pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse (vert), pour un client médian consommant 12.728 kWh/an.

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name van de energie voor de duurste aanbieder (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieder (groene) voor een mediane afnemer die 12.728 kWh/jaar verbruikt.

2.15 Gaz : Evolution de la facture d'un client moyen

2.15 Gas : Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
Engie Electrabel Up	1401	1392	1343
EDF #Begreeen	1244	1226	1174
Lampiris Tip Variable	1221	1169	1169
Engie Electrabel Easy fixe	1236	1209	1155
Engie Electrabel Easy indexé	1146	1146	1146
Lampiris Top Fixe	1170	1119	1102
Energie 2030 Gaz Nat Var	1101	1101	1101
Engie Electrabel Easy 3	1170	1156	1100
Octa + Smart Fix	1136	1079	1066
Mega Zen Fixe	1120	1062	1046
Mega easy	1097	1007	982
Engie Electrabel Direct Fixed	1072	1045	977
Mega Super Fixe	1057	967	942
Octa + Smart Var	1043	993	938
Engie Electrabel Direct online	925	925	925
Lampiris résidentiel Online	1015	998	913
Octa + Activ+ Var	1000	911	852
Mega easy var	971	913	849
Octa + Activ Var	943	893	838
Mega Super unlimited	931	873	809

En mars 2020, pour un client résidentiel consommant 23.260 kWh par an, la différence entre l'offre du fournisseur par défaut aux clients passifs et l'offre la moins onéreuse s'élève à 336€ par an.

In maart 2020, voor een residentiële klant met een verbruik van 23.260 kWh per jaar bedraagt het verschil tussen een aanbod van de standaardleverancier en het voordeligste aanbod 336€ op jaarbasis.

3. CLIENTELE PROFESSIONNELLE

3. PROFESSIONNELE KLANTEN

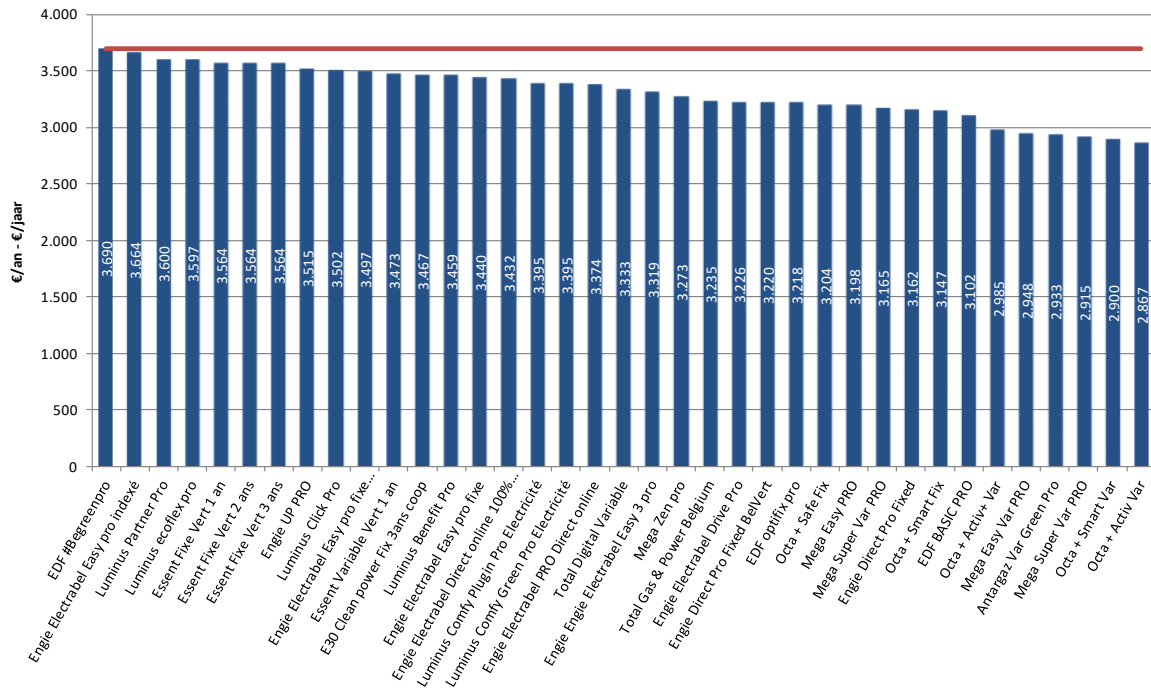

3.1 Electricité : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

3.1 Elektriciteit : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

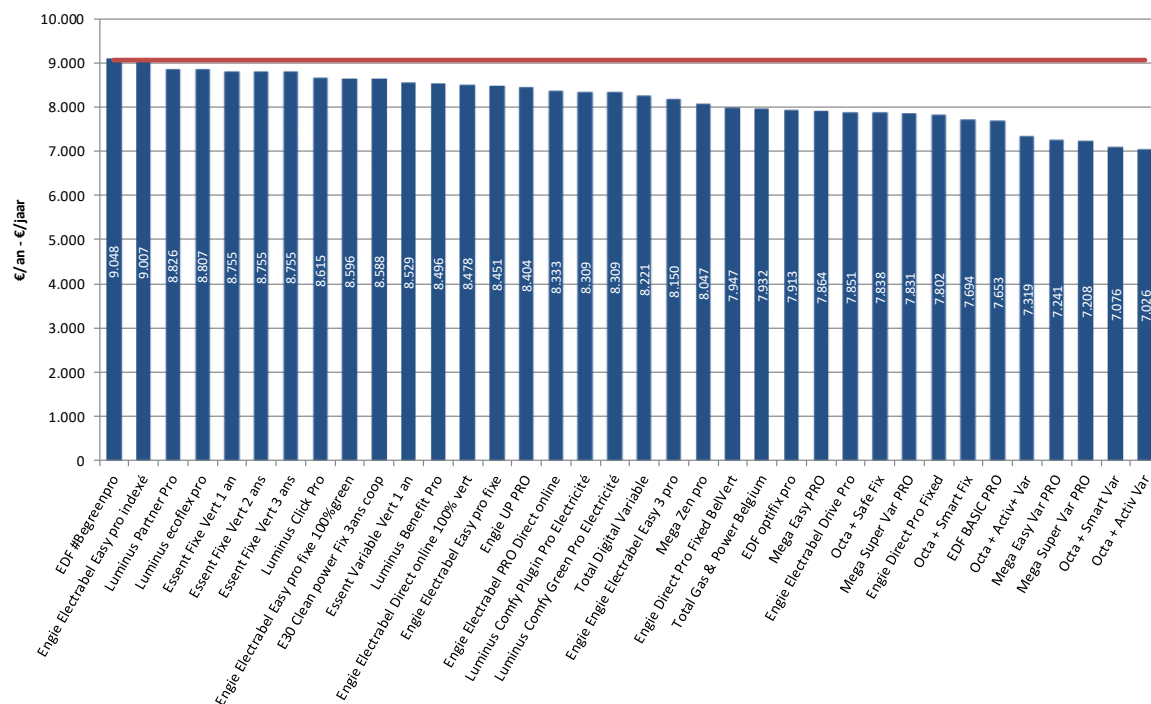
3.1.1 Professionnel 20.000 kWh - Professioneel 20.000kWh – 31/03/2020

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.1.2 Professionnel 50.000 kWh - Professioneel 50.000kWh – 31/03/2020

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

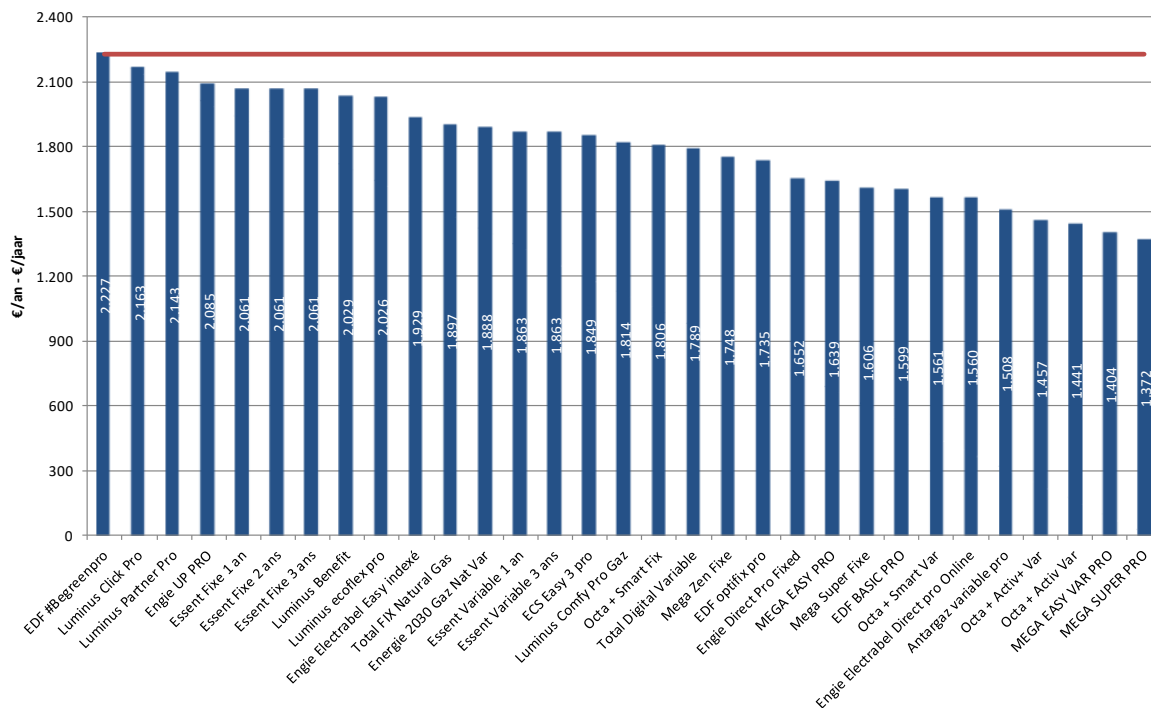

3.2 Gaz : Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs

3.2 Gas : Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers

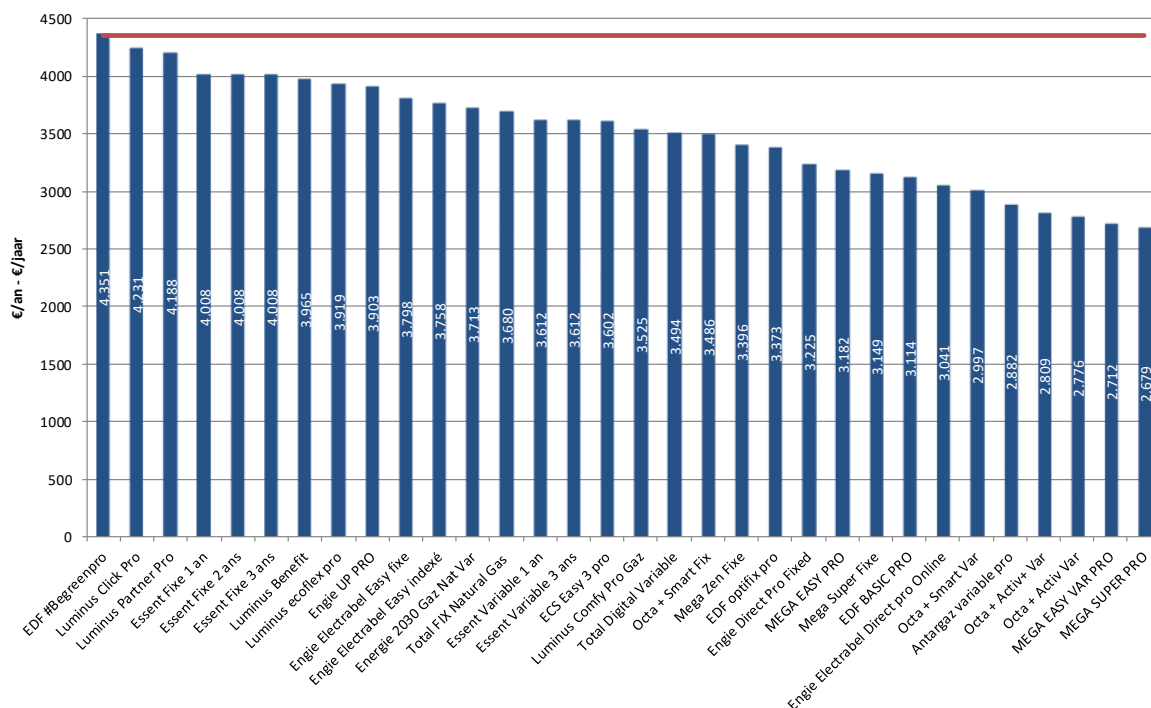
3.2.1 Professionnel 50.000 kWh - Professioneel 50.000kWh – 31/03/2020

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.2.2 Professionnel 100.000 kWh - Professioneel 100.000kWh – 31/03/2020

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

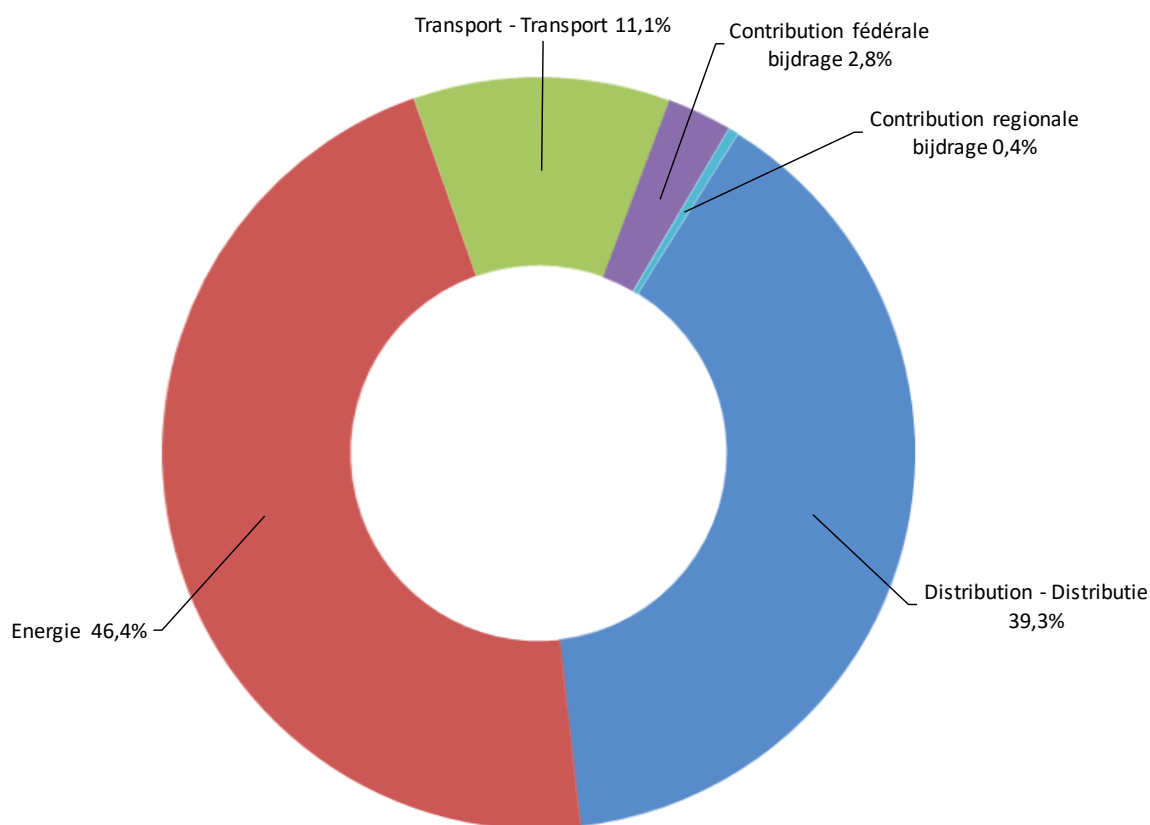

3.3 Electricité : Décomposition de la facture annuelle

3.3 Elektriciteit : Samenstelling van de jaarlijkse factuur

A l'instar du résidentiel, le petit professionnel paie une facture d'électricité composée de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. Le poste énergie représente ici la partie dominante de la facture totale avec 1.700€ sur une facture annuelle totale de 3.664€, le poste distribution s'élevant à 1.441€.

Mars 2020 – 20.000 kWh – Maart 2020 – 20.000 kWh

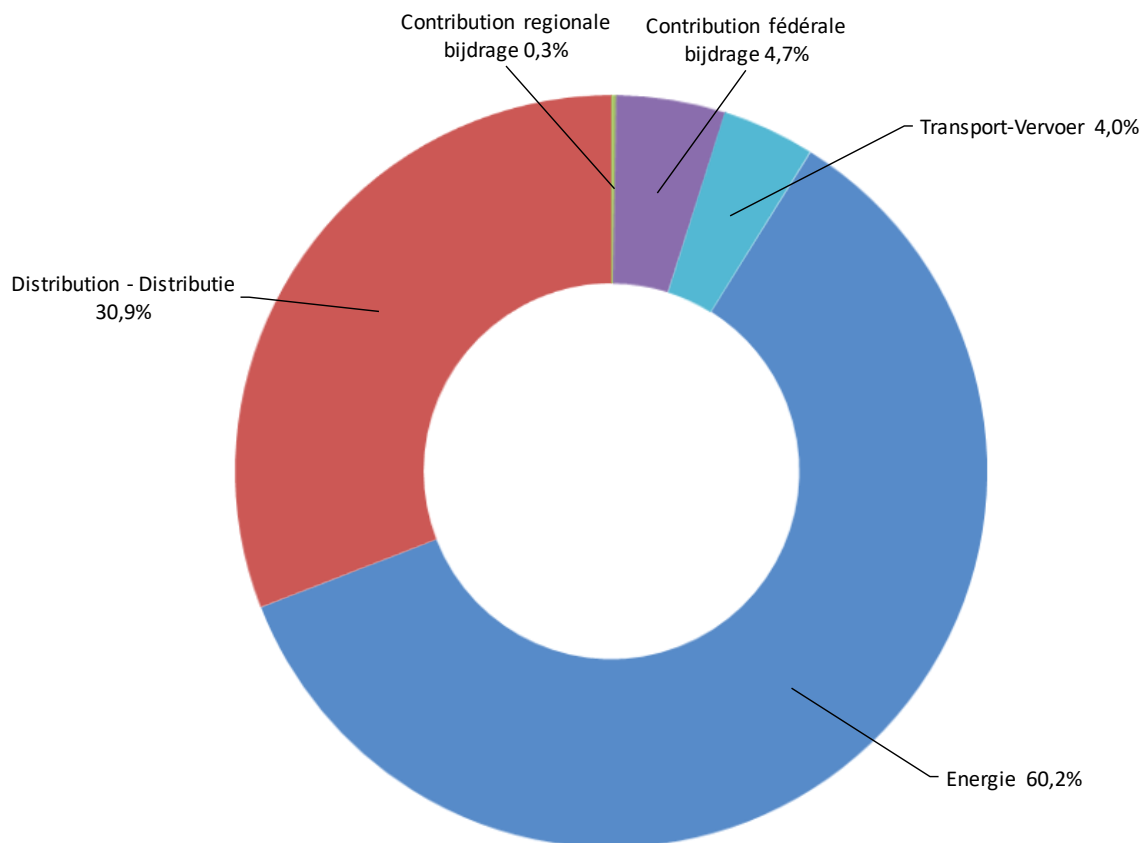
Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer een elektriciteitsfactuur die samengesteld is door 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De post energie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel van de gehele factuur, hetzij 1.700€ op een totale jaarfactuur van 3.664€, waarbij de distributie 1.441€ bedraagt.

3.4 Gaz: Décomposition de la facture annuelle

3.4 Gas: Samenstelling van de jaarlijkse factuur

Comme le résidentiel, le petit professionnel paie sa facture de gaz composée, selon la décomposition reprise ci-dessus, de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. La partie énergie est prépondérante avec une part de 60,2% pour un montant de de 2.263€ sur une facture annuelle totale de 3.758€.

Mars 2020 – 100.000 kWh – Maart 2020 – 100.000 kWh

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer zijn gasfactuur, volgens de hierboven weergegeven samenstelling, van 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De energie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel, hetzij 60,2% voor een bedrag van 2.263€ op een totale jaarfactuur van 3.758€.

3.5 Electricité: Evolution de la facture

3.5 Elektriciteit: Evolutie van de factuur

3.5.1 Professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
EDF #Begreenpro	3651	3649	3690
Engie Electrabel Easy pro indexé	3664	3664	3664
Luminus Partner Pro	3600	3600	3600
Luminus ecoflex pro	3597	3597	3597
Essent Fixe Vert 1 an	3669	3576	3564
Essent Fixe Vert 2 ans	3669	3576	3564
Essent Fixe Vert 3 ans	3669	3576	3564
Engie UP PRO	3650	3598	3515
Luminus Click Pro	3458	3484	3502
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	3626	3582	3497
Essent Variable Vert 1 an	3473	3473	3473
E30 Clean power Fix 3ans coop	3489	3488	3467
Luminus Benefit Pro	3459	3459	3459
Engie Electrabel Easy pro fixe	3568	3524	3440
Engie Electrabel Direct online 100% vert	3432	3432	3432
Luminus Comfy Plugin Pro Electricité	3557	3470	3395
Luminus Comfy Green Pro Electricité	3557	3470	3395
Engie Electrabel PRO Direct online	3374	3374	3374
Total Digital Variable	3337	3355	3333
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	3436	3399	3319
Mega Zen pro	3399	3302	3273
Total Gas & Power Belgium	3303	3297	3235
Engie Electrabel Drive Pro	3344	3306	3226
Engie Direct Pro Fixed BelVert	3378	3314	3220
EDF optifix pro	3350	3286	3218
Octa + Safe Fix	3306	3232	3204
Mega Easy PRO	3375	3251	3198
Mega Super Var PRO	3342	3218	3165
Engie Direct Pro Fixed	3320	3256	3162
Octa + Smart Fix	3280	3189	3147
EDF BASIC PRO	3102	3102	3102
Octa + Activ+ Var	3335	3140	2985
Mega Easy Var PRO	3196	3162	2948
Antargaz Var Green Pro	3101	3133	2933
Mega Super Var PRO	3163	3129	2915
Octa + Smart Var	3098	3121	2900
Octa + Activ Var	3062	3084	2867

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.5.2 Professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
EDF #Begreenpro	8950	8945	9048
Engie Electrabel Easy pro indexé	9007	9007	9007
Luminus Partner Pro	8826	8826	8826
Luminus ecoflex pro	8807	8807	8807
Essent Fixe Vert 1 an	9017	8786	8755
Essent Fixe Vert 2 ans	9017	8786	8755
Essent Fixe Vert 3 ans	9017	8786	8755
Luminus Click Pro	8504	8570	8615
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	8916	8807	8596
E30 Clean power Fix 3ans coop	8641	8640	8588
Essent Variable Vert 1 an	8529	8529	8529
Luminus Benefit Pro	8496	8496	8496
Engie Electrabel Direct online 100% vert	8478	8478	8478
Engie Electrabel Easy pro fixe	8772	8663	8451
Engie UP PRO	8739	8610	8404
Engie Electrabel PRO Direct online	8333	8333	8333
Luminus Comfy Plugin Pro Electricité	8715	8497	8309
Luminus Comfy Green Pro Electricité	8715	8497	8309
Total Digital Variable	8233	8277	8221
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	8443	8349	8150
Mega Zen pro	8362	8118	8047
Engie Direct Pro Fixed BelVert	8342	8183	7947
Total Gas & Power Belgium	8102	8089	7932
EDF optifix pro	8242	8081	7913
Mega Easy PRO	8308	7997	7864
Engie Electrabel Drive Pro	8144	8050	7851
Octa + Safe Fix	8093	7906	7838
Mega Super Var PRO	8275	7964	7831
Engie Direct Pro Fixed	8197	8039	7802
Octa + Smart Fix	8026	7799	7694
EDF BASIC PRO	7653	7653	7653
Octa + Activ+ Var	8196	7707	7319
Mega Easy Var PRO	7860	7775	7241
Mega Super Var PRO	7827	7742	7208
Octa + Smart Var	7571	7628	7076
Octa + Activ Var	7512	7568	7026

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.6 Gaz: Evolution de la facture

3.6 Gas: Evolutie van de factuur

3.6.1 Professionnel 50.000 kWh - professioneel 50.000kWh

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
EDF #Begreenpro	2174	2132	2227
Luminus Click Pro	2144	2134	2163
Luminus Partner Pro	2143	2143	2143
Engie UP PRO	2189	2173	2085
Essent Fixe 1 an	2181	2051	2061
Essent Fixe 2 ans	2181	2051	2061
Essent Fixe 3 ans	2181	2051	2061
Luminus Benefit	2029	2029	2029
Luminus ecoflex pro	2026	2026	2026
Engie Electrabel Easy indexé	1929	1929	1929
Total FIX Natural Gas	1918	1822	1897
Energie 2030 Gaz Nat Var	1888	1888	1888
Essent Variable 1 an	1863	1863	1863
Essent Variable 3 ans	1863	1863	1863
ECS Easy 3 pro	1973	1949	1849
Luminus Comfy Pro Gaz	1984	1912	1814
Octa + Smart Fix	1991	1888	1806
Total Digital Variable	1790	1789	1789
Mega Zen Fixe	1880	1776	1748
EDF optifix pro	1879	1834	1735
Engie Direct Pro Fixed	1820	1772	1652
MEGA EASY PRO	1845	1684	1639
Mega Super Fixe	1812	1651	1606
EDF BASIC PRO	1599	1599	1599
Octa + Smart Var	1749	1659	1561
Engie Electrabel Direct pro Online	1560	1560	1560
Antargaz variable pro	1772	1614	1508
Octa + Activ+ Var	1721	1563	1457
Octa + Activ Var	1629	1538	1441
MEGA EASY VAR PRO	1620	1517	1404
MEGA SUPER PRO	1587	1484	1372

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3.6.2 Professionnel 100.000 kWh - professioneel 100.000kWh

Produit - Product	Janvier-Januari	Février-Februari	Mars-Maart
EDF #Begreenpro	4243	4159	4351
Luminus Click Pro	4195	4175	4231
Luminus Partner Pro	4188	4188	4188
Essent Fixe 1 an	4249	3988	4008
Essent Fixe 2 ans	4249	3988	4008
Essent Fixe 3 ans	4249	3988	4008
Luminus Benefit	3965	3965	3965
Luminus ecoflex pro	3919	3919	3919
Engie UP PRO	4111	4078	3903
Engie Electrabel Easy fixe	4085	3988	3798
Engie Electrabel Easy indexé	3758	3758	3758
Energie 2030 Gaz Nat Var	3713	3713	3713
Total FIX Natural Gas	3722	3531	3680
Essent Variable 1 an	3612	3612	3612
Essent Variable 3 ans	3612	3612	3612
ECS Easy 3 pro	3850	3802	3602
Luminus Comfy Pro Gaz	3864	3720	3525
Total Digital Variable	3497	3494	3494
Octa + Smart Fix	3856	3651	3486
Mega Zen Fixe	3660	3452	3396
EDF optifix pro	3662	3571	3373
Engie Direct Pro Fixed	3562	3465	3225
MEGA EASY PRO	3592	3271	3182
Mega Super Fixe	3559	3238	3149
EDF BASIC PRO	3114	3114	3114
Engie Electrabel Direct pro Online	3041	3041	3041
Octa + Smart Var	3373	3191	2997
Antargaz variable pro	3410	3094	2882
Octa + Activ+ Var	3337	3021	2809
Octa + Activ Var	3152	2971	2776
MEGA EASY VAR PRO	3142	2936	2712
MEGA SUPER PRO	3110	2904	2679

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

4.GROENESTROOM 4. ELECTRICITE VERTE

4.1 Prix moyen par CV/Transactions

4.1 Gemiddelde prijs/Transacties

Prix moyen simple : Ce prix correspond au prix moyen par transaction, chaque transaction ayant le même poids.

Prix moyen pondéré : Dans ce cas, les transactions ont un poids dépendant du nombre de CV concernés. Ce montant correspond donc au prix moyen par transaction pondéré par le nombre de CV par transaction.

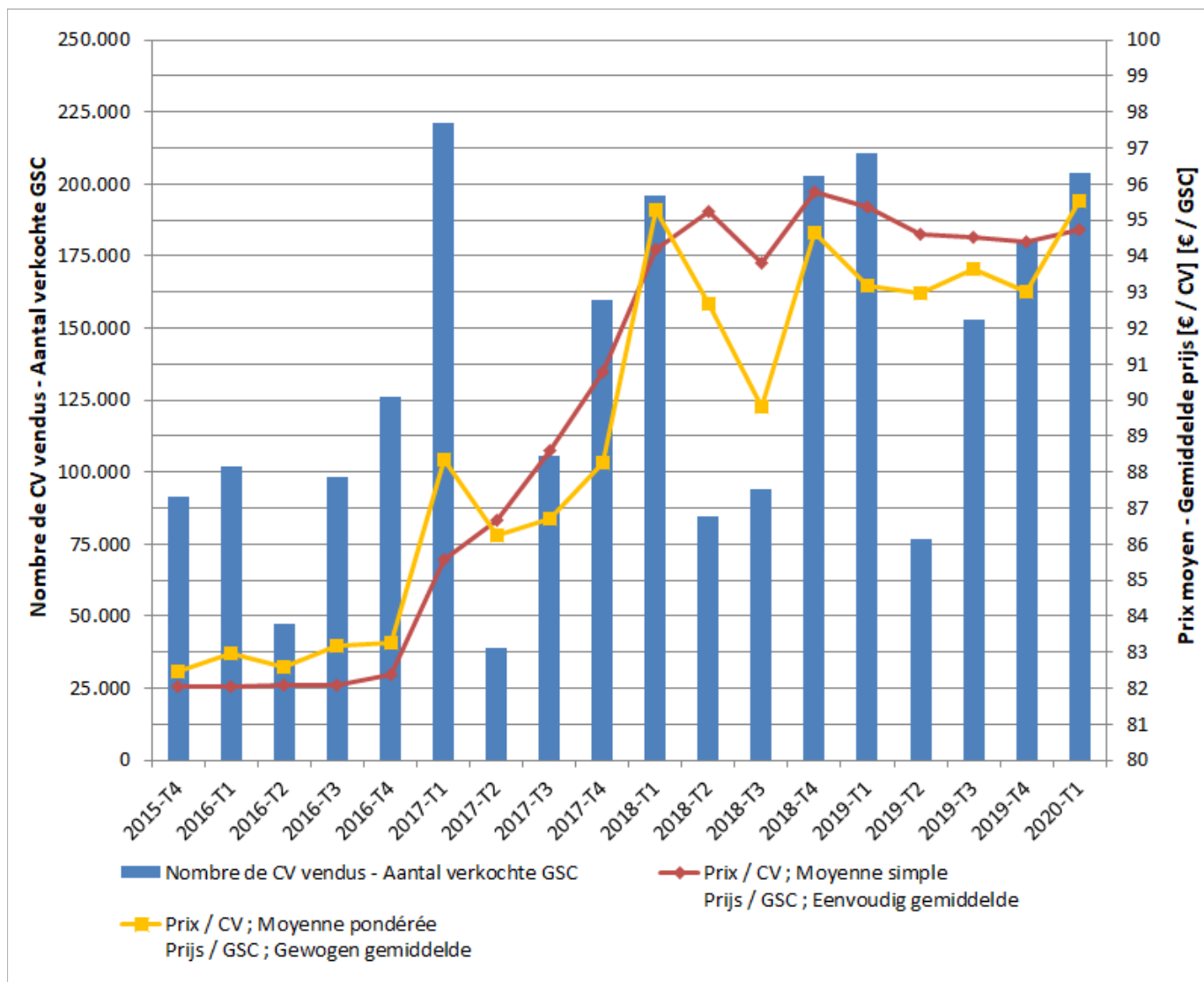
Trimesre Kwartaal	Nombre de transactions Aantal transacties	Nombre de CV échangés Aantal ingeruilde GSC	Volume financier des transactions (€) Financieel volume van de transacties (€)	Prix moyen simple (€/CV) Gewone gemiddelde prijs (€/GSC)	Prix moyen pondéré (€/CV) Gewogen gemiddelde prijs (€/GSC)
2015-T4	783	91,361	7,533,394	82.03	82.46
2016-T1	1,005	101,983	8,461,284	82.04	82.97
2016-T2	552	47,205	3,899,079	82.10	82.60
2016-T3	545	98,092	8,157,746	82.10	83.16
2016-T4	994	126,307	10,518,575	82.37	83.28
2017-T1	1,260	221,375	19,560,538	85.58	88.36
2017-T2	539	38,975	3,361,964	86.67	86.26
2017-T3	706	105,562	9,151,465	88.61	86.69
2017-T4	1,053	159,626	14,087,067	90.80	88.25
2018-T1	1,229	195,857	18,656,727	94.20	95.26
2018-T2	568	84,770	7,855,342	95.21	92.67
2018-T3	485	94,283	8,466,326	93.79	89.80
2018-T4	1,375	202,768	19,193,529	95.78	94.66
2019-T1	1,367	210,471	19,606,862	95.37	93.16
2019-T2	729	76,619	7,122,011	94.59	92.95
2019-T3	982	153,085	14,336,560	94.54	93.65
2019-T4	1,200	180,372	16,778,000	94.41	93.02
2020-T1	1,144	203,745	19,460,988	94.72	95.52

Gewone gemiddelde prijs: Deze prijs stemt overeen met de gemiddelde prijs per transactie, waarbij elke transactie hetzelfde gewicht heeft.

Gewogen gemiddelde prijs: In dit geval hebben de transacties een gewicht dat afhangt van het aantal GSC. Dit bedrag stemt dus overeen met de gemiddelde prijs per transactie, gewogen volgens het aantal GSC per transactie.

4.2 Evolution des prix et du volume des CV

4.2 Evolutie van de prijzen en het volume van groenestroomcertificaten

5. CLIENTELE SOCIALE 5. BESCHERMDE KLANTEN

Electricité: Tarif social spécifique / Elektriciteit: Sociaal specifiek tarief

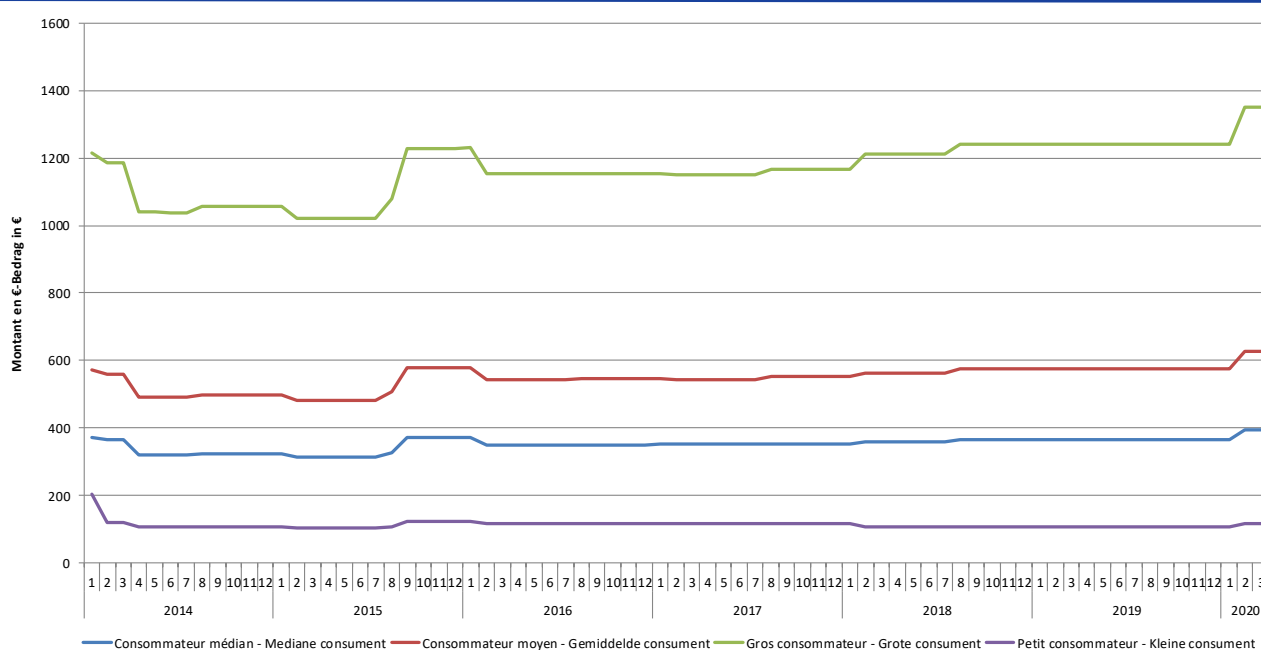
Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en février 2020 et sera d'application jusqu'en juin 2020 inclus.

	08/2017-01/2018	02/2018-07/2018	08/2018-01/2019	02/2019-07/2019	08/2019-01/2020	02/2020-06/2020
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	16,034	17,284	17,640	17,640	17,640	19,023
Tarif Bi-horaire/Bi-uren tarief						
Dag - Jour (c€/kWh)	16,734	18,273	18,589	18,589	18,589	20,129
Nacht - Nuit (c€/kWh)	13,298	13,536	13,976	13,976	13,976	15,473

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in februari 2020 gewijzigd en wordt geldig tot en met juni 2020.

5.1 Electricité: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur

5.1 Elektriciteit: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers

Gaz: Tarif social / Gas: Sociaal specifiek tarief

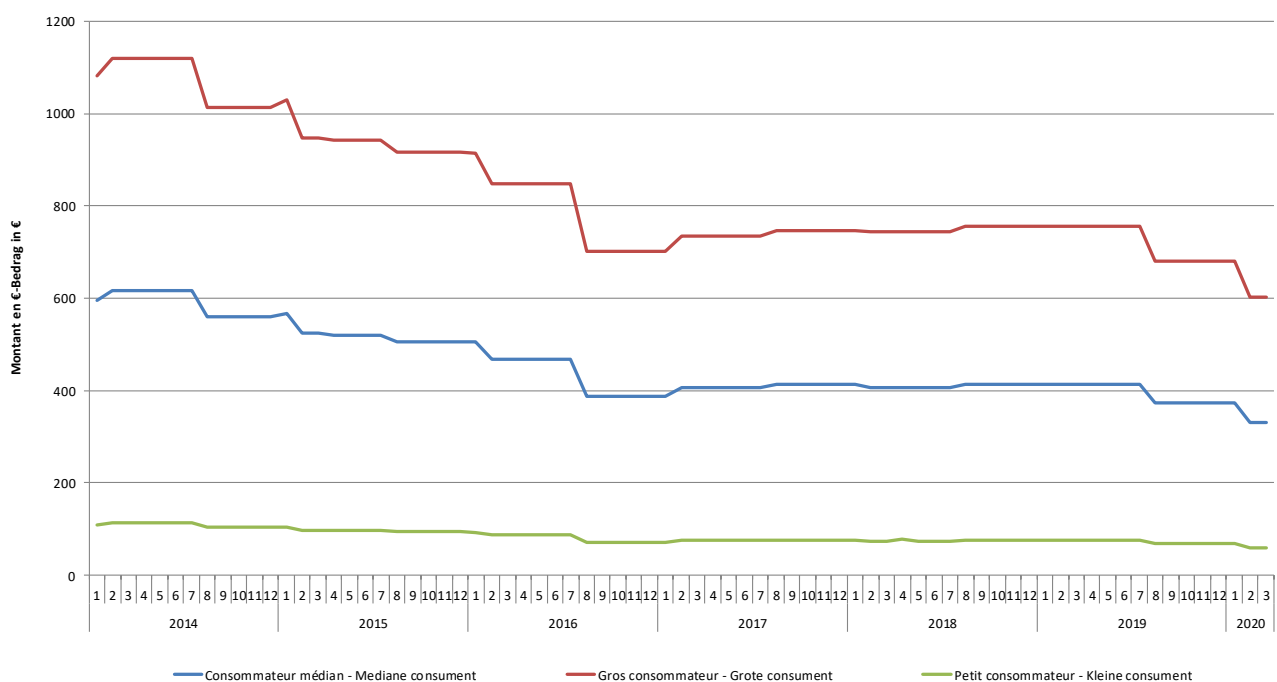
Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en février 2020 et sera d'application jusqu'en juin 2020 inclus.

	08/2017-01/2018	02/2018-07/2018	08/2018-01/2019	02/2019-07/2019	08/2019-01/2020	02/2020-06/2020
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	2,930	3,140	3,189	3,189	2,865	2,518

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in februari 2020 gewijzigd en wordt geldig tot en met juni 2020.

5.2 Gaz: Evaluation du coût annuel pour plusieurs types de consommateur

5.2 Gas: Evolutie van de jaarlijkse kostprijs voor verschillende categorieën van afnemers

Editeurs responsables / Verantwoordelijke uitgevers : T. Georgan — E. Mannès

BRUGEL - Kunstlaan 46 avenue des Arts - B 1000 Brussel / Bruxelles

Info: 0800 97 198 - info@brugel.brussels - www.brugel.brussels

T: 32 2 5630200 - F: 32 2 5630213

Ondernemingsnummer / numéro d'entreprise 0806.001.011

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

brugel ● ●

LE RÉGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ÉNERGIE
DE BRUSSELS REGULATOR VOOR ENERGIE